

Foreningen af
Rådgivende Ingeniører
FRI

KONJUNKTURER

FOR RÅDGIVENDE INGENIØRVIRKSOMHEDER APRIL 2020

HOVEDTRÆK APRIL 2020

En ellers solid start på 2020 er blevet afløst af en kraftig opbremsning i væksten på tværs af sektorer. De rådgivende ingeniørvirksomheder forventer at få færre ordrer og at reducere antallet af ansatte i det kommende halvår, hvilket entydigt kan forklares med følgerne af Coronavirus/COVID-19-udbruddet.

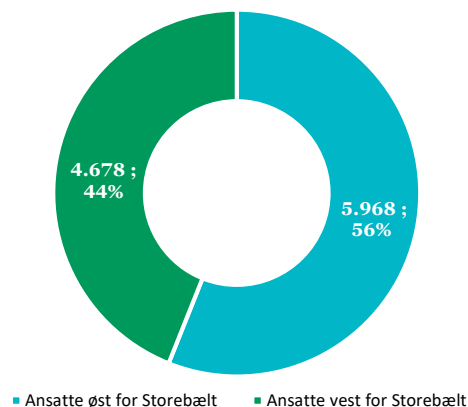
Der er to sektorer, hvor rådgiver- og ingeniørvirksomhederne i FRI fortsat oplever fremgang: offentligt byggeri og til dels infrastruktur og anlæg. Derudover er der en kraftig opbremsning og negativ udvikling i næsten alle sektorer både vest og øst for Storebælt.

Udsigterne for FRI-virksomhederne vest og øst for Storebælt har på flere nøgletal ændret sig mærkbart. Branchen oplever et markant fald i tilgangen af nye opgaver over hele landet. Forventningerne til den fremtidige ordrebeholdning er kraftigt nedjusteret, og branchen vurderer, at ordrebøgerne ændrer sig i en tydelig negativ retning de kommende måneder.

Forventningerne til den vægtede overskudsgrad i FRI-virksomhederne er normalt en del af FRI's konjunkturmålinger. Grundet usikkerhederne omkring Coronavirus/COVID-19 er det ikke medtaget i denne rapport.

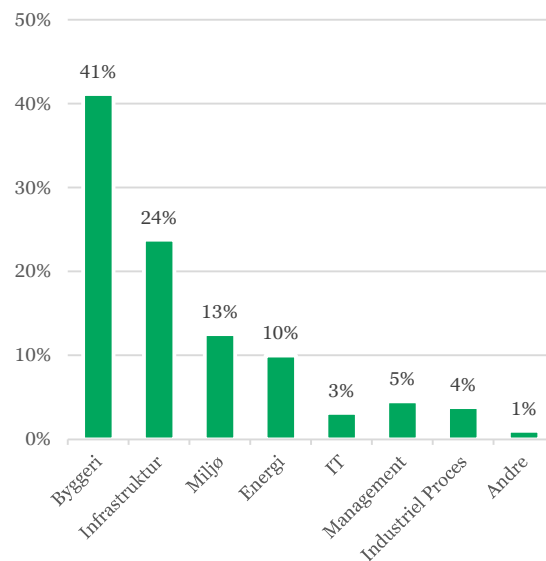
Figur 1

Konjunkturmålingens deltagersammensætning

Figur 2

Omsætning 2018 fordelt på sektorer (13,7 mia. kr.)

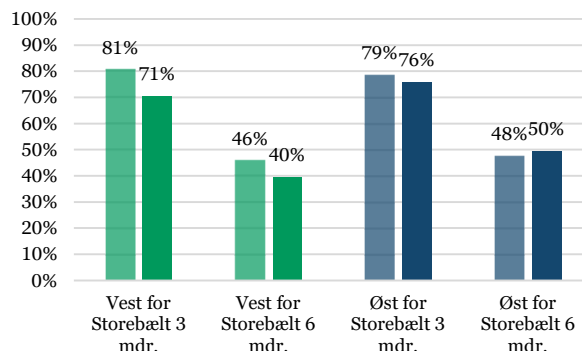
BRANCHEN I HOVEDTAL

I 2018 udgjorde omsætningen for de nuværende FRI-virksomheder i Danmark 12,5 mia. kr. Omsætningen i 2020 forventes at være godt 13 mia. kr. Eksport udgør ca. 20 pct. af omsætningen.

Branchen beskæftiger pr. 1. januar 2020 12.050 medarbejdere i Danmark. Vigtigste omsætningsområder er byggeri (41 pct.), infrastruktur (24 pct.), miljø (13 pct.) og energi (10 pct.).

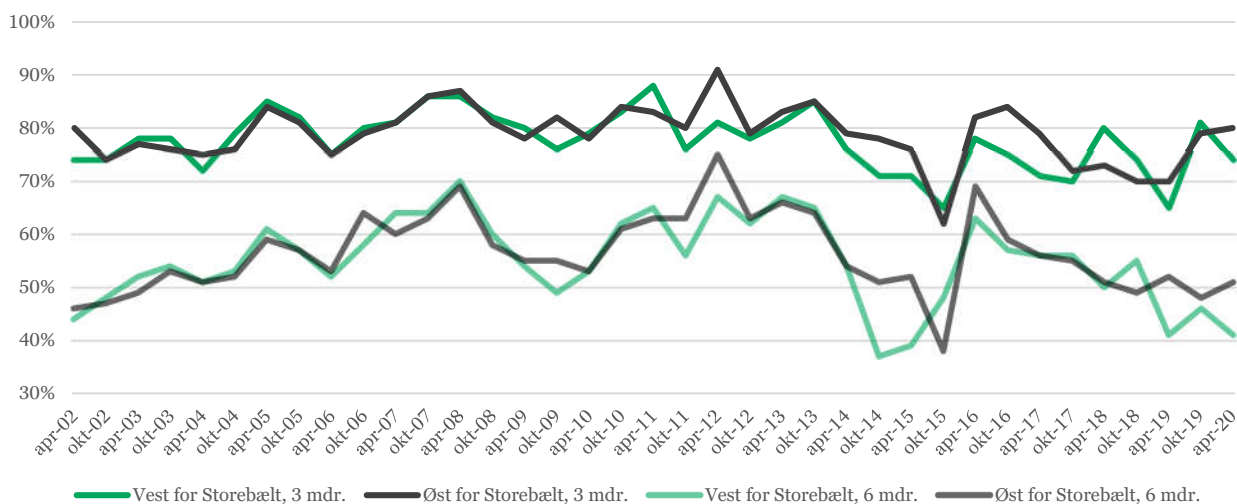
Figur 3

Andel beskæftigede, der er opgaver til om hhv. 3 og 6 mdr. i oktober 2019 sammenholdt med april 2020

Figur 4

Beskæftigede i branchen, der er opgaver til om hhv. 3 og 6 måneder – historisk udvikling

ORDREBOGEN

I konjunkturmålingen for april 2020 er ordrebogen i branchen, målt som andel beskæftigede, der er opgaver til om henholdsvis tre og seks måneder, faldet. Andelen af beskæftigede, der er opgaver til, vest for Storebælt om tre måneder er faldet fra 81 til 71 pct. I øst er denne andel faldet fra 79 til 76 pct. Ordrebogen på tre måneders sigt er på et historisk "normalt" niveau.

Opgaver på seks måneders sigt falder ligeledes fra 46 til 40 pct. i Vestdanmark, men stiger marginalt fra 48 til 50 pct. i Østdanmark. På seks måneders sigt er niveauet under normalen, men uden COVID-19-situationen havde det ikke været kritisk.

FORVENTEDE ANTAL ANSATTE OG FORVENTET ORDREBEHOLDNING

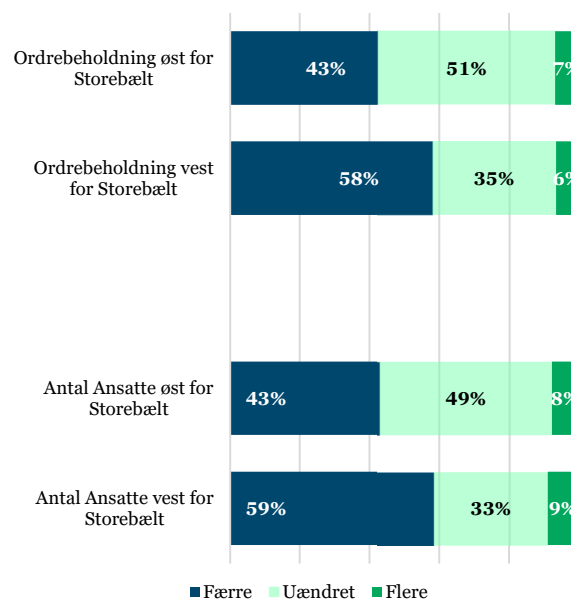
En stor del af FRI-virksomhederne forventer at have færre ansatte om seks måneder, som følge af en forventet mindre ordrebeholdning. Denne udvikling kan i høj grad forklares med udbruddet af COVID-19, som i marts og april 2020 har betydet nedlukning af Danmark og store dele af verdenssamfundet. Forventningerne kan dels tilskrives, at virksomhederne har oplevet en helt aktuel og markant nedgang i tilgangen af nye opgaver på tværs af sektorer, og at virksomhederne forventer, at denne udvikling fortsætter. En del kan forklares med usikkerhed om tidsperspektivet i nedlukningen af Danmark samt effekten af myndighedernes tiltag.

FRI-virksomhederne forventer en stærk negativ udvikling i antallet af ansatte. I Vestdanmark forventer 59 pct. af virksomhederne at have færre ansatte om seks måneder mod 43 pct. i øst. 33 pct. henholdsvis 49 pct. af virksomhederne i Vest- og Østdanmark forventer, at de vil have samme antal ansatte om seks måneder. Kun 8 pct. af virksomhederne forventer flere ansatte vest for Storebælt, mens forventningen om flere ansatte deles af 9 pct. i øst. Sammenholdt med seneste konjunkturmåling i oktober 2019 er forventningerne ændret markant i en negativ retning. Udviklingen er gået fra en stabilisering i antallet af ansatte på tværs af landsdelene til en forventning om, at opsigelser bliver nødvendige.

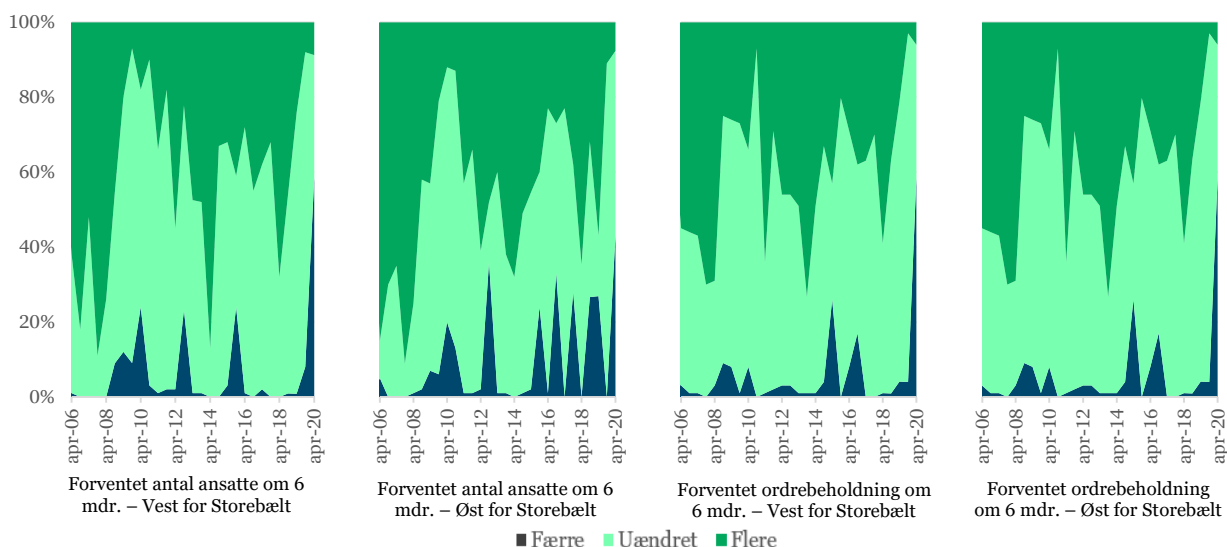
Virksomhedernes forventninger til ordrebeholdning om seks måneder er ligeledes faldet markant på tværs af landet. 43 pct. af virksomhederne forventer en mindre ordrebeholdning i øst mod hele 58 pct. i vest. 35 pct. af virksomhederne i vest forventer ikke en ændring i deres ordrebeholdning mod 51 pct. i øst. Kun 6 pct. af virksomhederne forventer

flere ordrer vest for Storebælt mod 7 pct. i Østdanmark.

Figur 5
Forventede antal ansatte og forventet ordrebeholdning om 6 mdr.

Figur 6
Forventede antal ansatte og forventet ordrebeholdning om 6 mdr. – udvikling siden april 2006

MARKEDSUDVIKLING PÅ SEKTORNIVEAU

Markedsudviklingen i de forskellige sektorer er overordnet negativ i både Øst- og Vestdanmark. Ordrebeholdningen for boligbyggeri,

erhvervsbyggeri, energi, miljø og eksport er negativ i hele landet. Netto har 42 hhv. 27 pct. af virksomhederne vest og øst for Storebælt oplevet en tilbagegang af ordrer på boligbyggeri sammenholdt med seneste måling. Tilsvarende oplever virksomhederne en negativ

udvikling inden for erhvervsbyggeriet på netto 26 hhv. 47 pct. vest og øst for Storebælt. Det er det samme billede, der går igen på ordrebeholdningen på energi- og eksportområderne med netto 25 hhv. 26 pct. og netto 28 hhv. 34 pct. i Vest- og Østdanmark.

Anderledes positiv har udviklingen været inden for offentligt byggeri samt infrastruktur og anlæg. I det offentlige byggeri har branchen oplevet en styrket ordrebog siden sidste måling i oktober 2019 på netto 48 hhv. 10 pct. vest og øst for Storebælt. Inden for infrastruktur og anlæg har branchen oplevet en markant fremgang i ordrebøgerne. Netto har hele 18 pct. af virksomhederne i Vestdanmark styrket deres ordrebeholdning mod netto 12 pct. i Østdanmark.

Den største forskel mellem Vest- og Østdanmark er på miljøområdet. Her forventer virksomhederne vest for Storebælt en netto tilbagegang på 25 pct. mod en netto 1 pct. fremgang i øst.

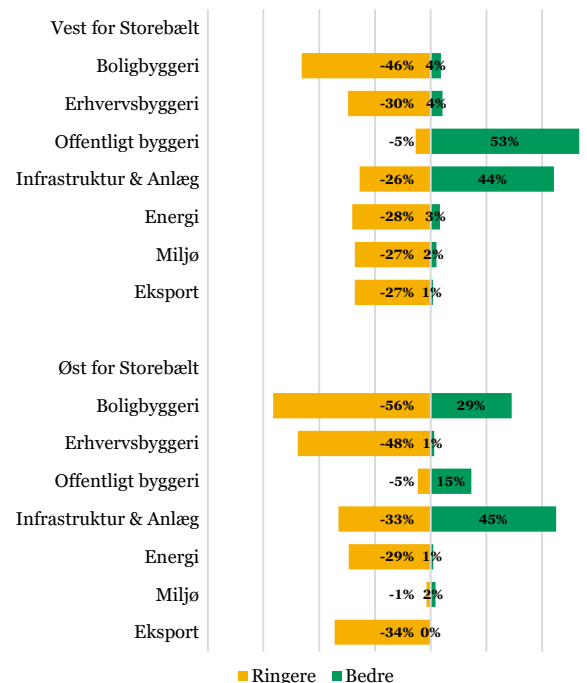
FORVENTNINGER OG PROGNOSE

FRI's konjunkturmåling viser overordnet set den samme negative udvikling, som de seneste tal fra Danmarks Statistik om konjunkturudviklingen i serviceerhverv inden for rådgivning, forskning og vidensservice.

Regeringen skønner i sin økonomiske redegørelse fra december 2019, at erhvervsinvesteringer først vil falde med -3,3 pct. i 2019 og så stige med 3,8 i 2020. Boliginvesteringer forventes at stige med 5,0 pct. i 2019 og 0,7 pct. i 2020.

Usikkerheden i denne analyse er dog større end normalt. I de tre scenarier for Danmarks økonomi, som Nationalbanken offentliggjorde den 1. april 2020, er den mulige konsekvens af coronavirus/COVID-19, at Danmarks BNP ved udgangen af 2021 er reduceret med enten 3, 5 eller 10 pct. sammenlignet med BNP som det ville have været, såfremt Danmark, og verden, ikke var blevet ramt af Coronavirus.

Figur 7
Ordresituationen ift. oktober 2019

OM UNDERSØGELSEN

Konjunkturmålingen for rådgivende ingeniørvirksomheder, april 2020, er udarbejdet af Foreningen af Rådgivende Ingeniører, FRI. Undersøgelsen er gennemført i marts og april 2020. Virksomheder, der repræsenterer 88 pct. af de ansatte i FRI's medlemsvirksomheder, har besvaret undersøgelsen.

Undersøgelsens besvarelser er vægtet i forhold til antal medarbejdere i virksomhederne og tallene er korrigeret for delvise besvarelser, så alle variabler summer til 100 pct.